

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๓๓๕๗/๒๕๖๕
วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๖๕
เวลา ๑๕:๐๗

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๒๕๖๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
โครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๔๘๒ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษา
โครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สภาผู้แทนราษฎร

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งรายงานและข้อสังเกต
ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ สภาผู้แทนราษฎร
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงขอส่งรายงานผลการปฏิบัติตามข้อสังเกต
และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่
สภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๒๓๗๓ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๕ / มิ.ย. / ๒๕๖๕ เวลา ๑๕:๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๓๑๕๔ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๕ / มิ.ย. / ๒๕๖๕ เวลา ๑๕:๐๗ น.
ส่งกลุ่มงาน ๓๑๕๔ / ๒๕๖๕ ดำเนินการ

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและยุติ ๑

สำนักการประชุม

เลขที่รับ ๑๕๓ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๕ / มิ.ย. / ๒๕๖๕ เวลา ๑๕:๕๐

รายงานผลการปฏิบัติตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่

๑) เรื่องการออกแบบ

(๑) อาคารรัฐสภาเป็นสัญลักษณ์ของสถาบันนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นเสาหลักในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย รูปแบบของอาคารและสถาปัตยกรรมควรสะท้อนถึงหลักสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค จึงควรออกแบบให้มีลักษณะเป็นสากล ไม่แบ่งแยกชนชั้นเชื้อชาติ หรืออิงตามหลักความเชื่อของศาสนาใดศาสนาหนึ่ง อีกทั้งควรเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอความเห็นในการออกแบบด้วย

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยการออกแบบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ ได้มีการจัดประกวดการออกแบบจากผู้ออกแบบทั่วประเทศ โดยมีการกำหนดเงื่อนไขการออกแบบที่สำคัญ ดังนี้

๑. งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท
๒. พื้นที่ใช้สอย ๓๐๐,๐๐๐ ตารางเมตร
๓. ระยะเวลาก่อสร้าง ๙๐๐ วัน

ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการประกวดแบบเป็นผู้พิจารณาผลการประกวดแบบ โดยผู้ชนะการประกวดแบบ คือ กลุ่มกิจการร่วมค้า สบ ๑๐๕๑ ได้ออกแบบโดยมีลักษณะสำคัญ คือ สัปปายะสภาสถาน เขาพระสุเมรุ ไตรภูมิ หลังจากนั้นจึงได้มีการพัฒนาแบบรายละเอียดออกมาตามที่ปรากฏ

(๒) การออกแบบต้องคำนึงถึงการใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับกรอบวงเงินงบประมาณหรืองบประมาณที่ได้รับเพื่อเป็นการใช้ภาษีของประชาชนอย่างคุ้มค่า และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาครัฐ

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยการออกแบบต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับกรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับ จากแบบที่ออกมา คณะกรรมการพิจารณาผู้ชนะประกวดแบบได้พิจารณาให้เป็นไปตามที่ผู้ชนะการประกวดนำเสนอมาตาม concept ทำให้แบบก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ พร้อมอาคารประกอบออกมาตามที่ปรากฏ

(๒) การจ้างออกแบบและการตรวจรับแบบควรต้องทำอย่างรอบคอบและเคร่งครัดให้เป็นไปตามขอบเขตของงาน (TOR) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนกรณีที่มีการปรับเปลี่ยนต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญอันจะส่งผลกระทบต่อที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ภายหลังจากที่ได้ผู้ชนะการออกแบบแล้วจึงได้มีการจัดจ้างให้กลุ่มบริษัทผู้ออกแบบดำเนินการออกแบบรายละเอียดโดยผู้ออกแบบได้ยึดตาม concept ที่ได้มีการออกแบบไว้และได้อ้างว่าเป็นผู้ชนะการประกวดต้องออกแบบให้เป็นไปตามแบบที่ได้เสนอ แต่อย่างไรก็ตามการออกแบบรายละเอียดมีข้อจำกัด

ในหลายๆ อย่าง ผู้ออกแบบไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขส่งผลให้เกิดปัญหาต่อโครงการก่อสร้าง เช่น พื้นที่ใช้สอยมากกว่าที่กำหนดไว้ ราคาค่าก่อสร้างจากแบบรายละเอียดสูงกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญต่อโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ ส่งผลกระทบในหลายๆ ด้าน

(๔) ตามแบบก่อสร้างอาคารรัฐสภาได้กำหนดพื้นที่จอดรถมีจำนวนน้อยไม่สัมพันธ์กับพื้นที่ใช้สอยอาคารทำให้จำเป็นต้องหาพื้นที่จอดรถเพิ่มเติม โดยไม่ควรนำพื้นที่ชั้นผิวดินในส่วนพื้นที่สีเขียวมาเป็นพื้นที่จอดรถเพิ่มเติม แต่ควรหาพื้นที่จอดรถในสถานที่อื่นเพื่อเป็นการรักษาภูมิสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมของรัฐสภา

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ จากการทำได้ออกแบบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่และได้กำหนดพื้นที่จอดรถมีจำนวนน้อยไม่สัมพันธ์กับพื้นที่ใช้สอยอาคารไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง จำเป็นให้สำนักงานเลขาธิการต้องหาพื้นที่จอดรถเพิ่มเติม โดยหาพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อก่อสร้างอาคารที่จอดรถหรือดำเนินการก่อสร้างพื้นที่จอดรถเพิ่มเติมในพื้นที่อาคารรัฐสภาบริเวณสนามหญ้าด้านหน้าอาคาร โดยให้ก่อสร้างเป็นอาคารที่จอดรถใต้ดินโดยก่อสร้างแล้วเสร็จพื้นที่บริเวณด้านบนยังเป็นพื้นที่สีเขียวมีภูมิสถาปัตยกรรมเหมือนเดิม

๓) การกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) งานก่อสร้างภาครัฐ

(๑) การกำหนดขอบเขตของงาน TOR จ้างก่อสร้าง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการบริหารโครงการก่อสร้างภาครัฐโดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ ข้อกำหนดใน TOR ที่สำคัญได้แก่ การกำหนดระยะเวลาก่อสร้าง การกำหนดแผนการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง การกำหนดเงื่อนไขในการจัดการดินการก่อสร้าง เป็นต้น สำหรับโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภานี้ ได้กำหนดระยะเวลาก่อสร้างเป็นจำนวน ๙๐๐ วัน นับเป็นระยะเวลาก่อสร้างที่ค่อนข้างสั้น เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของโครงการและความไม่พร้อมก่อนการดำเนินการก่อสร้างรวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ ในระหว่างก่อสร้าง ถึงแม้ว่าในขณะที่มีการแข่งขันประกวดราคาผู้รับจ้างได้รับทราบถึงข้อกำหนดระยะเวลาก่อสร้าง ๙๐๐ วันนี้ รวมทั้งได้ประเมินถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการก่อสร้างที่อาจเกิดขึ้นได้ไว้แล้ว แต่การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ย่อมมีความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาและอุปสรรคอื่นๆ อีกมากที่อาจส่งผลให้การก่อสร้างล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าควรมีการปรับปรุงระเบียบปฏิบัติในการกำหนด TOR และสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการของภาครัฐให้การกำหนดระยะเวลาก่อสร้างต้องเป็นไปตามระยะเวลาที่ได้จากการประเมินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาจากแบบก่อสร้างและข้อมูลประกอบที่มีอยู่ ภายใต้เงื่อนไขและกรรมวิธีการก่อสร้างปกติโดยมีการเผื่อความไม่แน่นอนและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

นอกจากนี้ โครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภายังมีการกำหนดแผนการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างและกำหนดเงื่อนไขการจัดการดินจากการก่อสร้างในลักษณะที่ผู้กำหนดเองไม่สามารถทำได้

เนื่องจากมีข้อจำกัดต่างๆ มากมายในระบบราชการ จนนำไปสู่ความล่าช้าของโครงการ คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าในการจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) และสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการภาครัฐ ควรต้องมีการศึกษารายละเอียดของโครงการเป็นอย่างดีเสียก่อน และควรมีการประเมินความสามารถ รวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการในการบริหารจัดการโครงการนั้นๆ แล้วจึงนำผลการศึกษาและผลการประเมินมาพิจารณากำหนดเงื่อนไขต่างๆ ใน TOR และสัญญาจ้าง เพื่อให้เงื่อนไขและข้อกำหนดเหล่านั้นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ จากปัญหาเรื่องการกำหนดระยะเวลาก่อสร้าง ๙๐๐ วันเป็นระยะเวลาก่อสร้างที่ค่อนข้างสั้นและยังมีความเสี่ยงถึงปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ในการก่อสร้างอาจส่งผลให้งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

คณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าควรมีการปรับปรุงระเบียบปฏิบัติในการกำหนดที่โออาร์ และสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการของภาครัฐให้การกำหนดระยะเวลาก่อสร้างต้องเป็นไปตามระยะเวลาที่ได้จากการประเมินอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการจากแบบก่อสร้าง และข้อมูลที่มีอยู่ภายใต้เงื่อนไขและกรรมวิธีการก่อสร้างปกติ โดยมีการเผื่อความไม่แน่นอนและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

จากปัญหาเรื่องการกำหนดแผนการส่งมอบพื้นที่และกำหนดเงื่อนไขการจัดการดินจากการก่อสร้างที่ผู้กำหนดเองไม่สามารถทำได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดต่างๆ มากมายในระบบราชการ จนนำไปสู่ความล่าช้าของโครงการ

และคณะกรรมการฯ จึงเห็นว่าในการจัดทำขอบเขตของงานและสัญญาจ้างก่อสร้างโครงการภาครัฐควรต้องมีการศึกษารายละเอียดของโครงการเป็นอย่างดีเสียก่อน และควรมีการประเมินความสามารถรวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการในการบริหารจัดการโครงการนั้นๆ แล้วจึงนำผลการศึกษาและผลการประเมินมาพิจารณากำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในที่โออาร์ และสัญญาจ้างเพื่อให้เงื่อนไขและข้อกำหนดนั้นสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

จากปัญหาที่เกิดขึ้นและจากข้อสังเกตและคำแนะนำของคณะกรรมการฯ เห็นควรให้ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำข้อเสนอแนะไปดำเนินการ เพื่อให้ลดปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินการโครงการภาครัฐต่อไป

(๒) คณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะว่า การจัดทำหรือกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) จ้างก่อสร้างทุกๆ โครงการของภาครัฐในอนาคตนั้น เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพในการบริหารโครงการก่อสร้าง นอกจากจะต้องมีการศึกษารายละเอียดและประเมินข้อมูลรายละเอียดของโครงการเป็นอย่างดีและถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรที่จะต้องทำให้เกิดการแข่งขันราคากันอย่างเป็นธรรม ขอบเขตของงาน (TOR) ต้องไม่เป็นการกีดกันและเป็นการป้องกันการสมยอมราคา ซึ่งจะทำให้การจัดจ้างได้ราคาค่าก่อสร้างที่ถูกต้องและเหมาะสม อันจะเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า

เกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ และไม่กระทบสิทธิของผู้ประกอบการ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างภาคเอกชนให้มีความแข็งแกร่ง ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรายใหม่ๆ ที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อมาทำงานให้ทางราชการ

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ การจัดทำหรือกำหนดขอบเขตของงานจ้างก่อสร้างต่างๆ โครงการภาครัฐในอนาคตนั้นเพื่อเป็นประโยชน์และประสิทธิภาพในการบริหารโครงการก่อสร้าง จะต้องมีการพิจารณาศึกษาและประเมินข้อมูลรายละเอียดของโครงการเป็นอย่างดี และถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว และเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมขอบเขตของทีโออาร์ต้องไม่เป็นการกีดกันและป้องกันการสมยอมราคาจะทำให้การจัดจ้างได้ราคาค่าก่อสร้างที่ถูกต้องและเหมาะสม อันจะเป็นการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการและไม่กระทบสิทธิของผู้ประกอบการ ทั้งยังส่งเสริมภาคเอกชนให้มีความแข็งแกร่ง ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการรายใหม่ที่มีความรู้ความสามารถมาทำงานให้ราชการ เห็นสมควรนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเสนอไปยังผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามข้อเสนอแนะต่อไป

๓) ข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ พร้อมอาคารประกอบ

โครงการขนาดใหญ่และมีระยะเวลาการก่อสร้างสั้น การกำหนดวงงานจำนวนมากถือว่างผลดีต่อการบริหารจัดการโครงการ เนื่องจากทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้เกิดสภาพคล่องทำให้งานก่อสร้างสามารถบรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จลุล่วงได้ ดังนั้นแม้ว่าการกำหนดวงงานตามสัญญา ข้อ ๔ จำนวน ๔,๗๖๐ วงงาน และให้ผู้รับจ้างสามารถที่จะทำงานงวดใดก่อนก็ได้ หากไม่กระทบต่อโครงสร้างและความมั่นคงแข็งแรง หรือขั้นตอนการดำเนินการทางวิชาชีพ โดยผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะกำหนดให้ผู้รับจ้างทำงานใดก่อนหลังตามทีผู้ว่าจ้างเห็นสมควร และผู้รับจ้างสามารถที่จะส่งงวดงานใดก่อนก็ได้เมื่องานนั้นแล้วเสร็จโดยผู้ว่าจ้างจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างตามวงเงินที่กำหนดไว้ก็ตาม แต่คณะกรรมการเห็นว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในฐานะผู้ว่าจ้าง ควรเคร่งครัดในการกำหนดจำนวนเงินค่าจ้างที่จะต้องจ่ายให้สัมพันธ์กับเนื้องานด้วย

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยข้อกำหนดในสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ พร้อมอาคารประกอบ เรื่อง การกำหนดวงงานจำนวนมากเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานก่อสร้างให้บรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จลุล่วงได้นั้นได้มีการกำหนดวงงานของโครงการไว้ถึง ๔,๗๖๐ วงงาน โดยไม่กระทบต่อโครงสร้างและความมั่นคงแข็งแรง แต่คณะกรรมการเห็นว่าสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในฐานะผู้ว่าจ้างควรเคร่งครัดในการกำหนดจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายให้สัมพันธ์กับเนื้องานด้วย

จากข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเรื่องการเคร่งครัดในการกำหนดจำนวนเงินค่าจ้างที่ต้องจ่ายนั้น ทางสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เคร่งครัดมีการตรวจสอบการจ่ายเงินค่าจ้างงานจ่ายเงินค่าจ้างแก่ผู้รับจ้างให้สัมพันธ์กับเนื้องาน และเป็นไปตามระเบียบพัสดุที่เกี่ยวข้อง

๔) การส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง

(๑) การดำเนินโครงการก่อสร้างของภาครัฐ หากพื้นที่ที่จะใช้ในการดำเนินโครงการก่อสร้างยังไม่มีความพร้อม หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่ควรดำเนินการประกวดราคา ดังนั้นก่อนดำเนินการประกวดราคา ควรรวบรวมพื้นที่ให้ครบก่อนเพื่อให้มีความพร้อมที่จะส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง

อย่างไรก็ตาม กรณีการส่งมอบพื้นที่เกิดขึ้นหลายครั้งเป็นส่วนๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ผู้รับจ้างเองก็มีหน้าที่ที่จะต้องจัดลำดับงานและมีแผนงานก่อสร้างพร้อมแผนงานทางเลือกให้สอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่ก่อสร้างที่ได้รับมอบนั้น เพื่อให้สามารถเร่งรัดงานก่อสร้างตามสัญญาให้แล้วเสร็จตามที่กำหนด เช่น งานส่วนใดที่สามารถจัดทำในโรงงานนอกพื้นที่ก่อสร้างได้เป็นต้น

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ การที่สำนักงานฯ กำหนดการส่งมอบพื้นที่หลายครั้งเป็นส่วนๆ นั้น เนื่องจากพื้นที่ก่อสร้างมีจำนวน ๑๒๓ ไร่เศษ และมีหน่วยงานเดิมที่อยู่ในพื้นที่จำเป็นต้องทยอยส่งมอบคืนให้สำนักงานฯ ไม่พร้อมกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างเป็นส่วนๆ ซึ่งในการส่งมอบแต่ละครั้งจะมีความสัมพันธ์กับงานก่อสร้างที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งการกำหนดส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างเป็นส่วนๆ นั้น สำนักงานฯ ได้มีการหารือกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเงื่อนไขในสัญญา

(๒) การส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างระหว่างหน่วยงานรัฐด้วยกัน แม้จะมีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับหากไม่มีการปฏิบัติตามข้อตกลง เมื่อเกิดกรณีที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่เดิมไม่ส่งมอบพื้นที่ตามข้อตกลง อีกฝ่ายจึงไม่สามารถดำเนินการฟ้องร้องคดีหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลงได้

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ซึ่งสำนักงานฯ ได้มีการติดตามและทวงถามหน่วยงานที่ส่งมอบพื้นที่คืนไม่เป็นไปตามกำหนด เพื่อให้เร่งรัดการส่งมอบคืนโดนเร็วที่สุด ซึ่งการดำเนินการทั้งมีหนังสือไปยังหน่วยงานโดยตรง และติดตามในคณะกรรมการพิจารณาจ่ายค่าชดเชยฯ

(๓) โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการส่งมอบพื้นที่ที่อยู่ในความครอบครองของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่จะต้องส่งมอบพื้นที่ให้กับเจ้าของโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไขกฎหมายและระเบียบในส่วนที่รับผิดชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาและกำหนดแผนการส่งมอบพื้นที่โดยเฉพาะ

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ซึ่งการกำหนดส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างเป็นส่วนๆ ตามที่หน่วยงานราชการเดิมที่ยังอยู่ในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานราชการเดิมได้กำหนดช่วงเวลาที่จะส่งมอบคืนอย่างชัดเจน สำนักงานฯ จึงได้กำหนดเงื่อนไขในการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างไว้เป็นส่วนๆ อีกทั้ง ยังเพิ่มเงื่อนไข หากสำนักงานฯ ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้รับจ้างได้ตามที่กำหนด ผู้ว่าจ้างจะไม่มีภาระชดเชยค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้นให้แก่ผู้รับจ้าง หรือสำนักงานฯ ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สำนักงานฯ มีสิทธิยกเลิกสัญญาบางส่วนหรือทั้งหมด ผู้รับจ้างไม่สามารถเรียกร้องค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายใดๆ จากสำนักงานฯ ได้เช่นกัน

ในอนาคตหากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีโครงการก่อสร้างสามารถนำข้อเสนอหรือข้อเสนอนะของคณะกรรมการฯ ไปดำเนินการได้ โดยกำหนดนโยบายหรือกำหนดเงื่อนไขจะต้องได้พื้นที่ก่อสร้างทั้งหมดก่อนที่จะลงนามสัญญาหรือต้องส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างในครั้งเดียว

๕) การบริหารจัดการดินในพื้นที่ก่อสร้างไม่เป็นไปตามแผนงาน

ปัญหาการบริหารจัดการดินในพื้นที่ก่อสร้างเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้การก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ล่าช้า ซึ่งปัญหานี้เกิดจากหลักคิดที่ว่า ดินภายในพื้นที่ของหน่วยราชการถือเป็นทรัพย์สินของราชการหน่วยงานเจ้าของโครงการจึงจำเป็นต้องรับผิดชอบดูแลบริหารจัดการเอง แต่เนื่องจากหน่วยราชการจำเป็นต้องดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติของราชการโดยเคร่งครัด จึงไม่สามารถบริหารจัดการได้คล่องตัวเหมือนบริษัทเอกชน อีกทั้งยังมีอีกหลายปัจจัยในการบริหารจัดการที่หน่วยงานไม่สามารถควบคุมได้ จึงส่งผลให้เกิดความล่าช้าอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม ปัญหาการบริหารจัดการดินในลักษณะดังกล่าวนี้ได้เกิดขึ้นกับโครงการก่อสร้างอื่นๆ ของรัฐ อีกเป็นจำนวนมาก จึงควรหาวิธีป้องกันมิให้เกิดปัญหาเช่นนี้ได้

คณะกรรมการฯ เห็นว่า แนวทางที่จะป้องกันมิให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการดินในพื้นที่โครงการก่อสร้างของรัฐ คือ

(๑) ก่อนเริ่มโครงการก่อสร้างควรต้องมีการศึกษาวิเคราะห์แผนงานในการกำหนดระยะที่ดินให้มีความเหมาะสมก่อนที่จะนำไปกำหนดไว้ในสัญญา โดยผู้ว่าจ้างควรต้องทำการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจัดหาสถานที่ที่ดินในระยะ ๑๐ กิโลเมตร ในกรณีที่ที่ดินดังกล่าวไม่สามารถนำไปใช้สาธารณประโยชน์หรือสาธารณกุศลได้ ควรจะมีแผนรองรับในการเสนอขออนุมัติจำหน่ายดินที่ได้มาจากที่ราชพัสดุต่อไป ตามนัยแห่งระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครองบำรุงดูแลรักษาที่ดินราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๔ ที่กำหนดให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุโดยอนุโลม

(๒) กำหนดเงื่อนไขในสัญญาให้ผู้รับจ้างก่อสร้างเป็นผู้บริหารจัดการดิน เนื่องจากเป็นบริษัทเอกชนมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการมากกว่าผู้ว่าจ้างที่เป็นหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งผู้รับจ้างยังเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการบริหารจัดการดินซึ่งเกิดจากการก่อสร้างของตนด้วย แนวทางนี้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้ว่าจ้างจะไม่ต้องเข้ามารับภาระการบริหารจัดการดินด้วยตนเอง

โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจต้องศึกษาถึงแนวทางในการปฏิบัติ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการปรับปรุงระเบียบและกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดข้อจำกัดในการให้บริษัทเอกชน เป็นผู้บริหารจัดการดินในพื้นที่ก่อสร้างในโครงการของรัฐ โดยมีให้ฝ่ายรัฐต้องสูญเสียประโยชน์ จากมูลค่าของดินดังกล่าว

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ สำนักงานฯ ได้บริหารจัดการดินชุด จากการก่อสร้างตามสัญญา หมวด ๑๐ เงื่อนไขเฉพาะของงานก่อสร้างตามสัญญา “ข้อ ๓ ดินชุด จากการก่อสร้าง ที่เหลือใช้จากการก่อสร้างถือว่าเป็นทรัพย์สินของราชการให้ผู้รับจ้างนำออกไปเก็บไว้ นอกโครงการในบริเวณพื้นที่ว่างประมาณ ๑๐ กิโลเมตรจากพื้นที่ก่อสร้าง โดยค่าใช้จ่ายต่างๆ ทั้งหมด ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างและไม่สามารถนำค่าใช้จ่ายเหล่านั้นมาคิดเป็นงานเพิ่ม กับผู้ว่าจ้างได้” ได้มีหน่วยงานราชการ เช่น กรุงเทพมหานคร กสทช. โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้แจ้ง ความประสงค์ขอรับบริจาคดินไปใช้ประโยชน์ แต่ภายหลัง มีปัญหาเรื่องระยะเวลาที่ต้องการใช้งาน ไม่สอดคล้องกับแผนงานก่อสร้างและติดขัดในเรื่องงบประมาณจากระยะทางที่มากกว่าระยะทาง ในสัญญา จึงเป็นสาเหตุให้สำนักงานฯ บริหารจัดการโดยการขายทอดตลาดแทน

ซึ่งในอนาคตหากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีโครงการก่อสร้างและ จำเป็นต้องมีกรขุดดินในปริมาณที่มาก เพื่อไม่ให้มีปัญหาจากบริหารจัดการดินจำเป็นต้องกำหนด ให้เป็นหน้าที่หรือภาระของผู้รับจ้าง โดยการกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวต้องเป็นไปตามแนวปฏิบัติ ของกรมธนารักษ์หรือระเบียบกระทรวงการคลัง

๖) การบริหารสัญญา (การแยกสัญญา)

โครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ พร้อมอาคารประกอบ ได้แบ่งแยกงาน ก่อสร้างอาคารในสัญญาหลักและงานสัญญานอกสัญญาหลักหลายงาน ได้แก่ งานก่อสร้าง ระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ งานติดตั้งสายสัญญาณ (ท่อ สาย เตารับ) งานติดตั้ง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ ซึ่งงานสัญญานอกสัญญาหลักเหล่านี้เป็นงานที่ควรทำไปพร้อมกับ งานก่อสร้างอาคารในสัญญาหลัก เพราะ ท่อ สาย และอุปกรณ์จำนวนมากของงานสัญญานอก สัญญาหลักต้องถูกฝังไว้ในโครงสร้างอาคาร อีกทั้ง ระบบต่างๆ ของงานสัญญานอกสัญญาหลัก ที่จำเป็นต้องติดตั้งให้แล้วเสร็จก่อนงานสถาปัตยกรรมตกแต่งของงานสัญญาหลักจึงจะดำเนินการได้ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่องานสัญญานอกสัญญาหลัก เหล่านี้ได้ถูกแยกออกมาจากงานก่อสร้าง อาคารในสัญญาหลักในขั้นตอนการออกแบบ ก็ได้เกิดปัญหาอุปสรรคหลายประการจนทำให้ งานสัญญานอกฯ เหล่านี้มีการดำเนินการล่าช้าไปกว่ากำหนดหลายปี จนเป็นเหตุให้งานก่อสร้าง อาคารในสัญญาหลักล่าช้าตามไปด้วย ปัญหาในลักษณะดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นกับโครงการก่อสร้าง อื่นๆ ของรัฐจึงควรมีการแก้ไข

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในโครงการก่อสร้างของรัฐควรกำหนดให้

(๑) งานที่ต้องทำไปพร้อมๆ กันกับการก่อสร้างอาคารไม่ควรถูกแยกออกมาเป็นงานสัญญาอื่น ยกเว้นกรณีจำเป็น เช่น งานติดตั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นงานที่ต้องมีผู้รับจ้างที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะทาง

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีการตั้งงบประมาณเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน ๓,๐๐๐.- ล้านบาท เพื่อเป็นการดำเนินงานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้รับจ้างที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะทาง และได้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

(๒) ในกรณีที่ต้องแยกงานออกเป็นหลายสัญญา ควรแยกในลักษณะที่ให้งานในแต่ละสัญญามีความเชื่อมโยงหรือมีผลกระทบต่อกันน้อยที่สุด เช่น ในกรณีที่โครงการมีการก่อสร้างอาคารหลายหลัง อาจแยกโดยแบ่งสัญญาแต่ละอาคาร เป็นต้น

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการตรวจรับงานจ้างออกแบบฯ ได้พิจารณาการแยกขอบเขตของงานบางส่วนออกจากขอบเขตงานก่อสร้างของสัญญาหลัก เป็นไปตามขอบเขตของงบประมาณที่สำนักงานได้รับ ซึ่งในการแยกขอบเขตของงานนั้นผู้ออกแบบได้ศึกษาถึงผลกระทบของการดำเนินงานที่จะต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กัน

(๓) ในกรณีที่มีการแยกงานออกเป็นหลายสัญญา หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องจัดทำแผนบริหารโครงการที่ครอบคลุมงานทุกๆ สัญญา ก่อนเริ่มงานก่อสร้าง และต้องมีมาตรการที่ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนนั้นๆ

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยที่ปรึกษาบริหารโครงการได้มีการจัดทำแผนการดำเนินงานทุกสัญญาให้ครอบคลุมระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ ซึ่งจะต้องดำเนินการไปพร้อมๆ กันกับการดำเนินงานของสัญญาหลัก

(๔) ที่ปรึกษาบริหารโครงการควรถูกกำหนดให้มีบทบาทให้คำปรึกษาในการบริหารสัญญาต่างๆ สัญญาของโครงการแก่หน่วยงานเจ้าของโครงการ โดยไม่ควรถูกจำกัดบทบาทให้ดูแลเฉพาะเพียงสัญญาหลักเท่านั้น

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยหน้าที่และขอบเขตการดำเนินงานของที่ปรึกษาบริหารโครงการตามที่สำนักงานได้ว่าจ้างนั้น เป็นการดำเนินงานตามขอบเขตการดำเนินงานภายใต้งบประมาณค่าก่อสร้าง ๑๒,๐๐๐.- ล้านบาท เฉพาะขอบเขตงานก่อสร้างสัญญาหลักเท่านั้น แต่ด้วยงบประมาณในการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่

ยังมีงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคฯ ที่จะต้องดำเนินการ ต้องมีการจัดทำแบบ มีการจัดหาผู้รับจ้าง เป็นต้น ทางสำนักงานได้มีการมอบหมายให้ที่ปรึกษาบริหารโครงการดำเนินงานในส่วนนี้ไปพลางก่อนที่สำนักงานได้ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้ควบคุมงานมาดำเนินงานตามงบประมาณที่ได้รับ

แต่หากในอนาคตสำนักงานมีความจำเป็นต้องมีโครงการก่อสร้างและมีการแยกขอบเขตงานออกจากสัญญาหลัก สำนักงานควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษาบริหารโครงการให้ครอบคลุมทุกสัญญาตั้งแต่เริ่มโครงการถึงการดำเนินงานแล้วเสร็จ

๓) กระบวนการพิจารณาขยายระยะเวลาให้กับผู้รับจ้าง

การขยายระยะเวลาก่อสร้างจะพิจารณาจากเหตุปัญหาค่าอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงและได้สิ้นสุดลงแล้ว หากมีเหตุเกิดขึ้นใหม่ก็สามารถเสนอขอขยายระยะเวลาเข้ามาใหม่ได้ หากพิจารณาการขยายระยะเวลาการก่อสร้างทั้ง ๔ ครั้ง การขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างครั้งที่ ๑-๓ เกิดจากความไม่พร้อมทั้งการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างซึ่งต้องทยอยส่งมอบถึง ๔ ครั้ง และการไม่สามารถขนดินไปเก็บยังสถานที่ราชการในระยะประมาณ ๑๐ กิโลเมตร เนื่องจากยังไม่สามารถหาสถานที่เก็บดินตามเงื่อนไขได้ ปัญหาเหล่านี้ทยอยเกิดขึ้นและจบลงในแต่ละช่วงเวลาทำให้ต้องขยายระยะเวลาการก่อสร้างหลายครั้งเกิดความยุ่งยากในการคำนวณจำนวนวันที่จะขยายออกไปทั้งการขยายระยะเวลาการก่อสร้างในครั้งที่ ๔ ปรากฏความล่าช้าในส่วนของงานระบบสายสัญญาณ (ท่อ สาย เตารับ) งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและงานระบบโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งยังไม่สิ้นสุดลงจึงยังคงเป็นเงื่อนไขให้ผู้รับจ้างอาจนำเหตุดังกล่าวไปใช้ในการขยายเวลารั้งต่อไป

การพิจารณาจำนวนวันที่จะให้ขยายระยะเวลาออกไปมีความยุ่งยากผิดพลาดได้ง่าย จึงต้องมีความละเอียดรอบคอบ อีกทั้งความคืบหน้าของงานรวมถึงเนื้อหาสาระละเอียดของงานที่ไม่สอดคล้องกับแผนงานและเหตุที่ใช้ในการขยายเวลาแสดงถึงความล่าช้าในการก่อสร้างซึ่งบางส่วนอาจจะไม่เกี่ยวกับเหตุที่ใช้ในการขอขยายเวลา ซึ่งหากมีการเร่งรัดงานในส่วนดังกล่าวก็อาจจะทำให้การก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่สามารถใช้งานได้เร็วขึ้น

ตามปกติของงานก่อสร้างจะต้องพิจารณาในส่วนสายงานวิกฤต (Critical Path) เป็นหลัก เพราะเป็นส่วนที่เลื่อนเวลาไม่ได้แล้ว การที่ผู้รับจ้างได้ขอขยายระยะเวลาในสัญญาจ้างนั้นกระทบต่อการทำงานในส่วนสายงานวิกฤต (Critical Path) จากแผนการส่งมอบพื้นที่เห็นว่า การส่งมอบพื้นที่ในครั้งที่ ๑ ก็นำจะได้พื้นที่เพียงพอกับการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแล้ว ส่วนการส่งมอบพื้นที่ครั้งที่ ๒, ๓ และ ๔ เป็นเพียงพื้นที่ส่วนประกอบด้านนอกอาคารเท่านั้น ซึ่งไม่น่ากระทบต่อการก่อสร้าง แล้วเหตุใดจึงมีการขยายระยะเวลาการก่อสร้างออกไปหลายครั้ง คณะกรรมการฯ จึงมีข้อสังเกตว่า ในการเรียกร้องขอขยายระยะเวลาการก่อสร้าง ผู้รับจ้างมักระบุจำนวนวันที่ขอขยายมากเกินกว่าที่ควรเป็น โดยมีได้แสดงการคิดคำนวณที่ชัดเจนว่า จำนวนวันที่ขอนั้นเท่ากับระยะเวลาที่โครงการล่าช้า เนื่องจากปัญหาและอุปสรรคที่อ้างถึง วิธีปฏิบัติเช่นนี้ไม่ถูกต้องเพราะเป็นการ

ผลกระทบไปให้แก่ผู้ควบคุมงานและที่ปรึกษาบริหารโครงการ ในการที่จะหาวิธีคิดคำนวณจำนวนวันที่สมเหตุสมผล และหากจำนวนวันที่ไม่ตรงกับจำนวนวันที่ผู้รับจ้างเรียกร้อง ก็อาจมีแนวโน้มที่จะประนีประนอมตัวเลขจำนวนวันระหว่างกลาง เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

คณะกรรมการฯ เห็นว่าในโครงการก่อสร้างของรัฐ การขอขยายระยะเวลาก่อสร้างของผู้รับจ้าง ควรเริ่มจากการแสดงแผนงานก่อสร้างที่ยังไม่ได้ค้ำเนินถึงผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคที่เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้า แผนงานนี้จะต้องมีอัตราเร็วในการก่อสร้างที่สามารถก่อสร้างทั้งโครงการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา (เช่น ๙๐๐ วัน ในโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่) จากนั้นผู้รับจ้างจะต้องแสดงให้เห็นว่า เมื่อเกิดปัญหาและอุปสรรคที่อ้างถึง จะเกิดผลกระทบและความล่าช้าต่อกิจกรรมการก่อสร้างใดบ้าง และส่งผลให้เกิดความล่าช้าของทั้งโครงการเท่าใด ในขั้นตอนนี้ผู้รับจ้างจะต้องแสดงให้เห็นว่าผู้รับจ้างได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว เพื่อให้การก่อสร้างล่าช้าน้อยที่สุด ระยะเวลาที่ล่าช้าดังกล่าวจึงจะเป็นระยะเวลาที่สมควรนำมาพิจารณาขยายเวลาให้ผู้รับจ้าง

การปฏิบัติตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการตรวจการจ้างฯ ได้มีการพิจารณาการขยายระยะเวลาการก่อสร้าง โดยมีการพิจารณาร่วมกันกับที่ปรึกษาบริหารโครงการและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ในการพิจารณาสาเหตุของปัญหาหรือผลกระทบต่างๆ ที่ผู้รับจ้างกล่าวอ้าง พิจารณาจำนวนวันที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจากปัญหา โดยพิจารณาจากผลกระทบของแผนงานก่อสร้างเป็นหลัก ทั้งนี้ในการพิจารณาขยายระยะเวลาในแต่ละครั้งต้องเป็นธรรมทั้งผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้าง

๘) ผลกระทบความเสียหายจากการก่อสร้างล่าช้า

การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐควรกำหนดไว้ในสัญญาเกี่ยวกับกรณีมีข้อพิพาทเกิดขึ้นตามสัญญา ให้คู่สัญญาทุกฝ่ายเห็นชอบร่วมกันที่จะตกลงระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการเจรจาหารือร่วมกันตามขั้นตอนและกระบวนการในการเจรจาที่กำหนดไว้ในสัญญา หากยังไม่สามารถยุติข้อพิพาทด้วยวิธีการเจรจาได้ ถึงแม้จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการเจรจาไปตามลำดับแล้ว คู่สัญญาจึงจะสามารถนำคดีมาฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทได้ เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหายที่อาจเกิดจากการฟ้องคดีต่อศาลอันจะทำให้การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่เกิดความล่าช้าได้ อีกทั้ง การเจรจาระหว่างคู่สัญญาทุกฝ่ายอาจนำมาซึ่งหนทางในการระงับข้อพิพาทที่มีความเหมาะสม เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับของคู่สัญญาทุกฝ่ายได้ โดยไม่ต้องใช้วิธีการฟ้องร้องคดีต่อศาล

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยสัญญาจ้างก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ฯ เลขที่ ๑๑๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ได้กำหนดกรณีมีข้อพิพาทเกิดขึ้น ดังนี้

“ข้อ ๒๖ กรณีพิพาท

กรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นผู้รับจ้างต้องทำงานตามสัญญานี้ต่อไปโดยไม่อาจอ้างข้อขัดแย้งหรือข้อพิพาทดังกล่าวเพื่อเป็นเหตุหยุดงานหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญา เว้นแต่ กรณีที่มีการบอกเลิกสัญญา หรือผู้ว่าจ้างแจ้งให้หยุดทำงาน

ผู้รับจ้างมีความรับผิดชอบทางสัญญาต่อระยะเวลาก่อสร้าง ต้องปฏิบัติตามสัญญา จนกว่างานก่อสร้างจะแล้วเสร็จจนส่งมอบงานต่อผู้ว่าจ้าง

๙) การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ควรกำหนดให้โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของภาครัฐทุกโครงการต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม “โครงการความโปร่งใสภาครัฐ” (Infrastructure Transparency Initiative : COST) ที่คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตประกาศกำหนด โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง “โครงการความโปร่งใสภาครัฐ” (Infrastructure Transparency Initiative : COST) กำหนดให้ โครงการที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการก่อสร้าง จะต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างสู่สาธารณชนตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการโครงการก่อสร้าง โดยมีคณะทำงานตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เปิดเผย และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบข้อมูลเสนอต่อคณะอนุกรรมการ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ ซึ่งทำหน้าที่เป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Multi-Stakeholder Group : MSG) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวแทนของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรวิชาชีพ และภาคประชาสังคม

การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ โดยโครงการก่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ ตามขอบเขตสัญญาหลักเป็นโครงการที่ดำเนินการตั้งแต่ ปีพ.ศ. ๒๕๕๖ ก่อนพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตประกาศกำหนดให้โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของภาครัฐทุกโครงการต้องดำเนินการให้เป็นไปตาม “โครงการความโปร่งใสภาครัฐ” (Infrastructure Transparency Initiative : COST)

ต่อมาในภายหลังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการงานนอกสัญญาหลักประกอบด้วย งานด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร ระยะที่ ๑ และ ระยะที่ ๒ งานสายสัญญาณ (ท่อ สาย เตา์รับ) งานสาธารณูปโภค ระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ได้ดำเนินการเป็นไปตามที่คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตประกาศกำหนด “โครงการความโปร่งใสภาครัฐ” (Infrastructure Transparency Initiative : COST) ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐